

یک دهه بهار عربی؛ پیامدها و چشم‌اندازها

از خیزش‌های مردمی در جهان عرب که از آن با قرائت‌های مختلف چون ادامه انقلاب‌های یاسمین، بهار عربی، بیداری اسلامی، ادامه موج سوم دموکراسی و یا انقلاب‌های به اصطلاح مسالمت‌آمیز یاد می‌شود، یک دهه می‌گذرد. گرچه وجه مشترک دنیای عرب قبل از این دهه؛ حکومت‌ها موروثی اقتدارگرا، حکومت‌های حاصل از کودتا و دیکتاتور مآب با دوره‌های بعضاً طولانی بوده، اما تحولات یک دهه گذشته در طیف رنگارنگی از قیام‌ها و خیزش‌های مردمی که نظام‌های اقتدارگرای خود را به چالش کشیده و بعضاً ساقط کرده، مفهوم پذیر بوده‌اند.

بی‌تردید این تحولات، پیامدهای جدی در سطوح جهان عرب، مناطق پیرامونی و نظام بین‌الملل بر جای گذاشته است که البته در کلیه این سطوح، با خود فرصت‌ها و چالش‌های گوناگونی نیز به همراه دارد.

پس از گذشت ده سال از شروع این تحولات و در آستانه ورود به دهه دوم آن، مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه در تاریخ 10 دی‌ماه 99 در نشستی بر خط با حضور آقایان سید محمدکاظم سجادیپور رئیس مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی، محمد نیکخواه کارشناس ارشد مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی، محمد مسجد جامعی استاد دانشگاه ادیان و مذاهب، سعیده لطفیان استاد دانشگاه تهران، سعید حاجی‌باشی پژوهشگر ارشد خاورمیانه و شمال آفریقا و مجتبی فردوسی پور پژوهشگر ارشد مرکز مطالعات سیاسی و بین‌المللی، بررسی ماهیت، علل، ریشه‌ها، روندها، پیامدها و چشم‌انداز تحولات مزبور در دنیای عرب و مناطق پیرامونی آن از جمله خلیج فارس، شمال آفریقا، شاخ آفریقا، دریای سرخ و مدیترانه شرقی و نظم و ترتیبات منطقه‌ای و بین‌المللی را مورد بحث و تبادل نظر قرار داده که حاصل آن را در این یادگست می‌شنوید.